השבת נכסים וחילוט

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

חילוט לפי ה־CDSA

חוק השחיתות, סחר בסמים ופשעים חמורים אחרים (חילוט טובות הנאה) (CDSA) מתיר לבית המשפט, לבקשת התובע הכללי (Public Prosecutor), לתת צווי חילוט נגד מי שהורשעו בסחר בסמים או בעבירות חמורות. משטר החילוט מגיע הרבה מעבר לכלים ששימשו לביצוע העבירה. סעיף 4(5) קובע כי החוק "applies to any property, whether it is situated in Singapore or elsewhere". לפי סעיפים 6(6) ו־7(6), רכוש המוחזק בידי הנאשם שאינו תואם את מקורות ההכנסה הידועים שלו חזקה, עד שיוכח אחרת, שהוא טובת הנאה מהעבירה. סעיפים 10 ו־11 כוללים את הכללים להערכת טובות ההנאה.[1]

החזקה מעבירה נטל כבד אל הנאשם. היא מסבירה מדוע חילוט בסינגפור מושג לעיתים קרובות בהסכמה, שכן נאשם שאינו יכול להסביר את מקור עושרו מסתכן בהפסד גדול יותר בדיון שנוי במחלוקת מאשר בחילוט שהושג במשא ומתן. הפרשה של 2023, המתוארת להלן, מראה את ההשפעה המעשית של דינמיקה זו.

נמלטים ונאשמים שנפטרו

פשיעה פיננסית כרוכה לעיתים קרובות בנאשמים שעוזבים את תחום השיפוט לפני שניתן להעמידם לדין. ה־CDSA מתמודד עם בעיה זו באמצעות בדיה של הרשעה. אדם שנמלט "taken to be convicted" בעבירת סחר בסמים או בעבירה חמורה כאשר, בין היתר, הוא "cannot be

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

found, apprehended or extradited" בתום תקופה של שישה חודשים מתחילת החקירות. בית המשפט אינו רשאי לתת צו חילוט על סמך הרשעה נחשבת כזו אלא אם השתכנע בדבר ההימלטות ובדבר הראיות. סעיף 31 קובע משטר נפרד לנאשמים שנפטרו, שלפיו החזקות הכלליות אינן חלות ובמקומן חלה תקופת בדיקה לאחור של שש שנים.[2]

הוראות אלה מעניקות לסינגפור כלי המתקרב לחילוט שאינו מבוסס הרשעה, בלי לוותר על הזיקה לעבירה פלילית. יש להן חשיבות בתיקים חוצי גבולות, שבהם העבריין העיקרי חי לעיתים קרובות בחו"ל והנכסים היחידים שבהישג יד הם חשבונות בנק, נדל"ן וחברות בסינגפור.

אכיפת צווי חילוט זרים

לפי סעיף 29 ל־MACMA, מדינה זרה שנקבעה רשאית לבקש מהיועץ המשפטי לממשלה (Attorney-General) לסייע באכיפת צו חילוט זר נגד רכוש "reasonably believed to be located in Singapore", או למנוע עסקאות ברכוש כזה לפני שניתן צו. היועץ המשפטי לממשלה פונה לחטיבה הכללית של בית המשפט הגבוה (High Court) בבקשה לרישום הצו הזר. בית המשפט רשאי לרשום אותו אם הצו בתוקף ואינו נתון לערעור נוסף, אם כל אדם מושפע שלא התייצב קיבל הודעה בזמן מספיק כדי להתגונן, ואם האכיפה "would not be contrary to the interests of justice". יש לבטל את הרישום לאחר שהצו קוים.[3]

המשטר מעניק למדינה זרה גישה לנכסים בסינגפור באמצעות בתי המשפט של סינגפור, בתנאים המגינים על צדדים שלישיים. תלותו בצו זר סופי פירושה שהוא פועל בצורה הטובה ביותר מול מדינות שבתי המשפט שלהן מתפקדים. כאשר פסק הדין הזר מתעכב או שנוי במחלוקת פוליטית, נכסים עלולים להישאר מוקפאים בסינגפור במשך שנים.

1MDB: תפיסה והשבה

פרשת 1MDB ממחישה הן את טווח ההגעה והן את הקצב של השבת נכסים. לשכת היועץ המשפטי לממשלה (Attorney-General's Chambers) והרשות המוניטרית של סינגפור (Monetary Authority of Singapore, MAS) דיווחו שבמהלך חקירותיהן נתפסו נכסים בסך כולל של 240 מיליון דולר סינגפורי ($S), מתוכם 120 מיליון דולר סינגפורי היו שייכים ל־Jho Low ולמשפחתו. בספטמבר 2018 התירו בתי משפט המדינה (State Courts) השבה של 15.3 מיליון דולר סינגפורי למלזיה. ארצות הברית, שתביעות החילוט האזרחי שלה כוונו לנכסים בכמה יבשות, דיווחה באוגוסט 2021 שהשיבה והחזירה סך כולל של 1.2 מיליארד דולר ארה"ב.[4]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

היחסים משקפים את הכלים השונים העומדים לרשות כל מדינה. חילוט אזרחי *in rem* אפשר לתובעים האמריקנים לפעול נגד נכסים ללא הרשעה פלילית, ואילו השבות מסינגפור חייבו צו של בתי המשפט שלה בהליכים הקשורים לחקירות פליליות.

פרשת הלבנת ההון של 2023

הדוגמה השנייה היא פרשת הלבנת ההון שהחלה בפשיטות ב־15 באוגוסט 2023. עשרה אזרחים זרים הורשעו, כל אחד מהם נידון למאסר של 13 עד 17 חודשים, ויחד חולטו מהם נכסים בשווי של כ־944 מיליון דולר סינגפורי. ב־18 בנובמבר 2024 הסכימו חמישה עשר מתוך שבעה עשר החשודים שעדיין היו מבוקשים לוותר על נכסים בשווי של כ־1.85 מיליארד דולר סינגפורי, והסך הכולל הגיע בכך לכ־2.8 מיליארד דולר סינגפורי. העונשים היו קצרים ביחס לסכומים המעורבים. החילוט היה הסנקציה האמיתית. האיום בחילוט הניע אנשים מחוץ לתחום השיפוט לוותר על נכסיהם בלי לחזור כדי לעמוד לדין. הפרשה והשלכותיה הרגולטוריות, לרבות עיצומים בסך 27.45 מיליון דולר סינגפורי על תשעה מוסדות פיננסיים שעליהם הודיעה הרשות המוניטרית של סינגפור ב־4 ביולי 2025, נדונים בפרק VI של חלק E.[5]

לאן הולך הכסף

תמורות שחולטו ועיצומים ששולמו לפי הסדרים לדחיית העמדה לדין מגיעים למדינה. כפי שצוין לעיל, עיצומים ורווחים שהושבו לפי הסדר לדחיית העמדה לדין משולמים לקרן המאוחדת (Consolidated Fund). הנפגעים אינם נשכחים, שכן ההסדר יכול לחייב פיצוי. אולם בתיקי שוחד זר הנפגע הוא בדרך כלל מדינה זרה או חברה בבעלות מדינה, שתביעותיהן מתבררות בבתי המשפט שלהן או באמצעות הסדרים משלהן עם החברה. תניית הקיזוז בהסדר Seatrium היא המנגנון שבאמצעותו נמנעת סינגפור מלקחת כסף שגם ברזיל תובעת.

הערות

1. CDSA, סעיף 4(5) וסעיפים 6–7 (צווי חילוט) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026); CDSA, סעיפים 6(6), 7(6), 10(1) ו־11(1) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

2. CDSA, סעיף 29(1), (2)(b)(ii) ו־(3)(b)(ii) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026); CDSA, סעיף 30 (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

נצפה בנובמבר 2026); CDSA, סעיף 31(4)–(6) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

3. MACMA, סעיף 29(1)(a) ו־(b) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026); MACMA, סעיף 30(1), (2) ו־(4) (הנוסח כפי שהוא מובא ב־lawplayer.com, נצפה בנובמבר 2026). ↩

4. Wikipedia, "1Malaysia Development Berhad scandal" (נצפה בנובמבר 2026), הפרק על סינגפור: נתפסו נכסים בסך כולל של 240 מיליון דולר סינגפורי, מתוכם 120 מיליון דולר סינגפורי היו שייכים ל־Jho Low ולמשפחתו; בספטמבר 2018 התירו ה־State Courts השבה של 15.3 מיליון דולר סינגפורי למלזיה; Wikipedia, "1Malaysia Development Berhad scandal" (נצפה בנובמבר 2026): ארצות הברית recovered and returned a total of US$1.2 billion of 1MDB funds misappropriated within its jurisdiction" נכון לאוגוסט 2021. ↩

5. Wikipedia, "2023 Singapore money laundering case" (נצפה בנובמבר 2026): פשיטות ב־15 באוגוסט 2023; עשרה הורשעו; 944 מיליון דולר סינגפורי חולטו מעשרת המורשעים; הסכמה ב־18 בנובמבר 2024 של 15 מתוך 17 החשודים המבוקשים לוותר על כ־1.85 מיליארד דולר סינגפורי; סך כולל של כ־2.8 מיליארד דולר סינגפורי; Wikipedia, "2023 Singapore money laundering case" (נצפה בנובמבר 2026): עיצומים בסך 27.45 מיליון דולר סינגפורי שהטילה MAS על תשעה מוסדות פיננסיים ב־4 ביולי 2025. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.